

Ўзбекистон adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqq boshlagan • www.uzas.uz • 2008-yil, 8-avgust • № 32 (3964)

ПЕКИНДАН ОЛТИН КУТАМИЗ

Бугун Пекин шаҳрида кейинги беш йил ичида махсус қурилган маҳобатли "Қуш уяси" стадионида XXIX Ўзг Олимпиада байроғи кўтарилди. Дунёнинг икки юз беш мамлакатидан келган ўн ярим минг спортчи ўттиз битта спорт тури бўйича ўзаро беллашувларни бошлайдилар.

Таъкидлаб ўтиш жоизки, Пекин Олимпиадасига ташкилотчилар жиддий тайёргарлик кўришди. Асосий мусобақалар Пекин шаҳрида бўлиб ўтади. Гонконг, Циндао, Тяньцзинь, Цинхуандао, Шанхай шаҳарлари ҳам Олимпиадачиларга мезбонлик қилишади.

- Сузиш** (9 нафар): Пётр Ромашкин, Ирина Шлемова, Мария Бугакова, Данил Бугаков, Ольга Гнедовская, Иван Демьяненко, Темур Эргашев, Иброҳим Назаров, Сергей Паньков;
- Дзюдо** (8 нафар): Мария Шекерова, Зиннура Жўраева, Ришод Собиров, Мирали Шарипов, Шокир Мўминов, Хуршид Набиев, Уткир Курбонов, Абдулла Тангриев;
- Бокс** (7 нафар): Рафиқжон Султонов, Тулашбой Дониёров, Хуршид Тожибоев, Бақодиржон Султонов, Дилшод Махмудов, Элшод Расулов, Аббос Атоев;
- Эркин кураш** (5 нафар): Дилшод Мансуров, Курбон Курбонов, Сослан Тигиев, Заурбек Сохиев, Артур Таймазов;
- Юнон-Рум кураши** (3 нафар): Элдор Хафизов, Дилшод Орипов, Давид Солдадзе;
- Тэквондо-ВТФ** (3 нафар): Евгения Каримова, Дмитрий Ким, Акмал Эргашев;
- Спорт гимнастикаси** (2 нафар): Антон Фокин, Луиза Галиуллина;
- Ўқ отиш** (2 нафар): Дилшод Мухторов, Елена Кузнецова;
- Оғир атлетика** (2 нафар): Мансур Чаъшимов, Шарзод Юсупов;
- Академик эшак эшиши**: Руслан Нарзалиев;
- Байдарка ва Каноэда эшак эшиши**: Вадим Меньков;
- Велоспорт**: Сергей Лагутин;
- Трамплин**: Екатерина Хилько;
- Теннис**: Окгул Омонмуродова.

Надежда ЛИ олган сурат.

АЗАЛДАН ФАЙЗИ БОР БУНДА ҚУЁШНИНГ

Ер юзиде ҳаёт пайдо бўлганидан бери одамзот роҳат-фароғатда умргузаронлик қилишни ўйлайди. Унинг барча интилишлари замирида шу оддий мақсад ётади. Аммо бунга эришиш осон эмас. Замонлар, даврлар ўзгаради, бирининг ўрнига иккинчиси келади, аммо бу жўнгина умид кўплар учун орузлигича қолаверади. Бунинг боиси, бир жиҳатдан, ҳаёт ривожланиб, турмуш тарзи нечоғли такомиллашгани сари, инсоннинг маънавий эҳтиёжлари, содда тилда айтганда, ҳою ҳаваслари ҳам тўхтовсиз ўсиб боради. Кўнгилда янги-янги майллар пайдо бўлади.

Эллигинчи йилларнинг ўрталарида яхши эслаймиз. Қишлоқ ҳаёти деярли зерикари эди. Қиш-қировли, ёғин-сочинли кунларда тоғ азоб билан отарди, кузда тўплаб қўйилган ҳазон оғилхонадан чиққан нишхўртга аралаштирилиб ўчоққа босилса, уй ичи бироз илдий, кўрпага ўралиб, ухлаб қоладик. Баҳорда томдан ўтадиган чакка ич-этингни жунжиқтириб юборади. У пайтлари бугунгидек кўнгулоқлар тадбирлар қаёқда дейсиз. Асосан маж-лик ўтказиладиган чоққил клуб биноси, колхоз идораси, почтахона, чойхона, бир киши ичкарига кирса, иккинчи киши ташқарида кутиб турадиган кўлбола сартарошхона, деворлари нурай бошлаган ягона дўконча — шу эди маънавий хизмат шохчалари. Дўконда қандқурс, ичимлик, чой, кир совуни, пахта ёғи, кийим-кечак ва яна рўзгорбоп аллақанча нарсалар — миҳ дейсизми, от-улов жиҳозлари дейсизми, орттирилган пахта, кўрпалик чит, пилик, арқон ёнма-ён турганидан, бирининг хиди иккинчисига уриб, кўп машинашарга сабаб бўларди. Лекин ҳеч қим шикоят қилмасди. Дўкон эртаю

ганини айтмайсизми. Бу янгиликлар, кўпчиликнинг наздида, турмуш тарзи тобора яхшиланиб бораётганидан далолат эди. Мақтабимиз директори депутатликка номзод билан бўлган бир учрашувда фахр билан: "Ҳаётимиздан нолимасак ҳам бўлади. Магазин, тегирмон, жувозхона ишлаб турибди. Пахта ёғи бор, ун бор, мана, журматли номзодимиз депутат бўлиб сайлансам, йилларни текислаб бераман, водопровод туширишни бошлаймиз, электр қишин-ёзин ўчмайди деган бўлади, телефон туширамиз, деб ваъда бергилар. Қани ўрқоқлар, шу номзодни кўллаб, бир қарсак бўсин", дегани ёдимда...

Давоми иккинчи бетда.

"БОРИ ЭЛГА ЯХШИЛИК ҚИЛГИЛ..."

Бу йил Ўзбекистон маданий жамоатчилиги — зиёлилар, олим адиблар, кўп миллионли олий ва ўрта мактаб, академик лицей ва коллежларнинг ўқитувчи, талаба ва ўқувчилари Ўзбек халқининг буюқ фарзанди Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 525 йиллигини қизгин нишонладилар. Юртимиздаги ҳар бир маърифатли инсон улуг аждодимиз бўлмиш Бобур Мирзога ворислик туйғуси билан ҳар қанча фахрланса арзийди.

Мамлакатимиз истиқлолга эришганидан сўнг давлатимиз раҳбари Ислам Каримов раҳнамолигида миллий ўзлигимизни англаш, бебаҳо меросимизни тиклаш жараёнлари изчил тус олди. Жумладан, ўтмишда яшаб ўтган кўплаб буюқ аллома ва мутафаккирларимиз каторида Бобур Мирзонинг ҳаёт ва ижодий йўлини ҳолис ва ҳаққоний ўрганиш имкони туғилди.

Утган давр мобайнида бу борада Бобур номидаги халқаро фонд томонидан ҳам бир қанча ишлар амалга оширилди. Хусусан, Фонд фаолиятида Бобур ва бобурийлар қолдирган бебаҳо мерос намуналарини, уларнинг қўл ёзма ва босма асарларини жаҳон бўйлаб ўрганиш, бобурийлар сулола-

Давоми иккинчи бетда.

ТОҒЛАРДАГИ МЎЪЖИЗА Унга бефарқ бўлмадик

Она табиатимиз мўъжизаларга бой. Бироқ бу мўъжизаларнинг аксарияти гавжум шаҳар ва қишлоқлардан олис, одамлар кўздан пинҳон ерларда жойлашган. Юксак тоғларнинг бориш қийин бўлган тор сўқмоқлари, тик жарликлар, осмонлар қояларга туташ ёнбағирларда неча юз минг йиллардан буён табиий ҳолда ўсиб ётган дов-дарахтлар, ўсимлик дунёси генетика фани учун ноб ҳазина ҳисобланади.

Боғ ва томорқа, дехқон ва фермер хўжалиқлари, ҳатто шаҳарлардаги ховли-жойларда ўсиб, дастурхонимизни ноз-неъматларга сероб қилиб келаётган маданий дарахт ва ўсимликларнинг ёввойи аждодлари бўлмиш наботот олами бугун мана жу жойлардагина сақланиб қолган. Яқин-яқингача ҳам улар табиий ҳолда ўз-ўзидан кўпайиб ётар, биологик тур сифатида йўқолиб кетиш хавфи йўқ эди. Бугун эса Ер юзиде тобора исқанжага олиб бораётган экологик хавф-хатар шароитида маданий ўсимлик ва дов-дарахтларнинг ёввойи аждодлари муҳофазага муҳтож бўлиб қоляпти.

Олимлар бирор янги мева ва ўсимлик навини яратмоқчи бўлмаса, яъни ҳосилдор, сув танқислиги ва иссиқ-совуққа, ҳар жойнинг туп-

занатни тиклашга чақиришмоқда. Ўсимликларнинг ноб ёввойи аждодлари муҳофазага олишмоқда. Ўзбекистон Фанлар академияси Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси институти олимлари БМТнинг табиий муҳит муҳофазаси бўйича халқаро ЮНЕСКО дастури ҳамда Глобал экологик фонд кўмагида маданийлашган ўсимлик ва мевали дарахтларнинг ёввойи аждодларини сақлаб қолиш, бу жараёндан аҳолини хабардор этиб бориш юзасидан глобал экологик лойиҳада иштирок этмоқда.

Хўш, бу жараён қандай ташкил этилмоқда? Унинг амалий аҳамияти нималарда зоҳир бўлаётди? Бу борада аҳолини хабардор этишда оммавий ахборот воситалари имкониятидан қандай фойдаланилди? Тошкентдаги "Баҳри муҳит" инфоаркази "Оммавий ахборот воситалари ва жамият учун экологик билимлар" лойиҳаси доирасида 26 июл куни журналистлар учун медиатур ҳамда давра суҳбати ташкил қилинди. Экология мавзусида ижод қилувчи ўттиздан ортқ журналистлар, радио ва ТВ ходимлари таълим олишга қўшилди.

Шуленина ташаббуси билан дастлаб Тошкент атрофидаги Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси институтида бўлиб, олимларнинг ноб ёввойи дунёсини сақлаб қолиш ва бойитиш йўлидаги изланишлари, халқаро экологик лойиҳалардаги иштироки билан танишдилар.

Давоми иккинчи бетда.

“ҒАЛЛАБАНК”:
сиздан ҳаракат,
биздан
баракат!

“АСАКАБАНК”:
ишонч,
унум,
даромад!

ОЛИМПИАДА КЎРГАЗМАСИ

Пекин шаҳар давлат кутубхонасининг кўргазмалар залида Халқаро "Этагами жаҳон шоуси — Олимпиада-2008. Пекин" расмлар кўргазмаси очилди. "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси ҳамда Ўзбекистоннинг Хитойдаги элчихонаси мутасаддилари мазкур кўргазмада мамлакатимиз болалари асарларининг иштирокини таъминладилар.

Кўргазмадаги 900 дан ортқ расмлар Ўзбекистон таълимчи бўлиб, йиғилганларда катта кизиқиш уйғотди. Лойиҳада иштирок этган ёш иштирокчиларнинг аксарияти Форум жамғармаси қошидаги Болалар ижодиёти маркази тарбияланувчиларидир.

